

Bronanalyse is het hart, de handen en het hoofd van de geschiedenisdiscipline

In een artikel in de Volkskrant vraagt de Groningse historicus Tim Huygen terecht aandacht voor de rol die AI speelt en nog meer zal gaan spelen in het leven van mensen. Zeker ook waar het gaat om hun beeld van heden en verleden.

Hij schrijft o.a.: *'Bronanalyse is het hart, de handen en het hoofd van de geschiedenisdiscipline.'* Ik denk dat hij daarin zeker gelijk heeft waar het de discipline als academisch vaak gaat. Maar of dat ook geldt voor het onderwijs in geschiedenis op de basisschool en de middelbare school?

Ik heb daarbij zo mijn twijfels. Hij schrijft vervolgens: *'Vanaf de basisschool leren leerlingen bij geschiedenis zich al af te vragen waar en wanneer een bron is gemaakt, door wie en met welke bedoelingen.'*

Ik heb hiernaar geen empirisch onderzoek gedaan en durf daarover dan ook geen uitspraken te doen, al plaats ik, zeker waar het de basisschool betreft, hierbij grote vraagtekens. Scholen besteden naar ik heb begrepen, gemiddeld niet meer dan één klokuur per week aan geschiedenis en het lijkt me sterk dat die aan tijdrovend bronnenonderzoek wordt besteed.

Vervolgens stelt hij: *'Tijdens examens beantwoorden leerlingen ieder jaar vragen over de betrouwbaarheid, bruikbaarheid en representativiteit van (historische) bronnen.'* Hier heb ik wel even wat onderzoek naar gedaan. De resultaten daarvan staan hieronder. Het gaat om het examen 2025 eerste en tweede tijdvak.

Niet iets om vrolijk van te worden, toch?

		betrouwbaarheid	%	bruikbaarheid	%	representativiteit	%	totaal aantal vragen
vmbo-gtl	1e	0	0	0	0	0	0	48
	2e	0	0	0	0	0	0	45
havo	1e	1,5	6	1	4	0	0	25
	2e	1	4	0	0	0	0	26
vwo	1e	2	8	0	0	0	0	26
	2e	2	7	2	7	0	0	27

Noot

Bij de vraag over bruikbaarheid en betrouwbaarheid havo 1^e tijdvak gaat het over dezelfde vraag.